

Neljännesvuosikatsaus

Kunnanhallitus 27.10.2025

1063/02.02.02/2025

Valmistelija

Ora Kari, kari.ora@tuusula.fi

Talous ja työttömyys

Valtiovarainministeriön syksyn ennusteen mukaan talouden kasvua hidastavat Yhdysvaltojen tullien korotukset ja yleinen epävarmuus. BKT kasvaa 1,0 prosenttia vuonna 2025, ja 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyys kasvaa vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee viimeisimpien arvioiden mukaan vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027.

Yhteisöveron kehitykseen liittyy paljon epävarmuutta. Talouskasvua ja erityisesti vientimarkkinoita hidastavat muun muassa Yhdysvaltojen asettamat tullit. Kunnallisveron sekä yhteisöveron kehitys on ollut heikkoa koko maassa. Vuoden ensimmäisen puoliskon aikana kunnallisveron tuotto kasvoi vain 0,9 % edellisvuoteen verrattuna samalla kun yhteisöveron tuotto heikkeni noin 9,1 %. Loppuvuonna kuntatalouden haasteena on kunta-alan palkkaratkaisu ja kasvava työttömyys.

Työttömyys oli Suomessa elokuussa 11,5 % ollen 1,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2024 vastaavana ajankohtana. Tuusulassa työttömyys oli elokuussa 9,0 %, joka oli 0,9 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 2024. Uudenmaan vastaavat luvut olivat elokuu 12,1 % ja viime vuosi 10,8 %, muutos on 1,3 prosenttiyksikköä.

Inflaatio ja korot

Inflaation vuosimuutos oli syyskuussa Tilastokeskuksen mukaan 0,5 % ja kuukausimuutos 0,3 %. Euroalueen Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) vuosimuutos oli 2,2 % syyskuussa ja YKHI-inflaatio oli 2,1 % elokuussa. Inflaatio on edelleen lähellä EKP:n 2 %:n tavoitetasoa, mikä tukee nykyistä korkopoliittikkaa.

Ajankohdassa 19.9 pitkät korot ovat pysyneet korkealla tasolla. Kymmenen vuoden 6 kk:n euribor-noteeraus oli 2,107 %. Valtiovarainministeriön syyskuun arvion mukaan 10 vuoden korko on 2,31 % vuonna 2025. Lyhyissä koroissa 6 kk:n euribor-noteeraus oli syyskuussa 2,1 %. Euroopan keskuspankki piti syyskuun kokouksessaan ohjauskorkonsa ennallaan:

Talletuskorko: 2,00 %

Perusrahoitusoperaatioiden korko: 2,15 %

Maksuvalmiusluoton korko: 2,40 %

EKP on jatkanut varovaista linjaa ohjauskorkojen suhteen, ja se on perustellut päätöstään markkinoiden epävarmuudella, erityisesti Yhdysvaltain talouspolitiikan vaikutuksilla.

Maailman talouden ja geopoliittisten tilanteiden vaikutukset heijastuvat myös Suomen julkisen talouden tilaan. Valtiontalouden velkaantumiskehityksellä on vaikutuksia kuntien valtionosuusrahoitukseen sekä verotuloihin.

Tuusulan talousennuste

Tuusulan väkiluku oli väestön ennakkotilaston mukaan elokuussa 42 496 ja se on kasvanut vuoden 2024 lopun 42 225 tilanteesta 271 asukkaalla. Kunnan elinvoiman näkökulmasta asunto- sekä yritystonttien kauppa ei ole toteutunut suunnitellulla tasolla. Muutetun talousarvion tavoite on 6,5 miljoonaa euroa (alkuperäinen TA 14,3 miljoonaa euroa). Myyntivoitot jäävät 12,2 miljoonasta eurosta 5,5 miljoonaan euroon. Toteutuneita kauppvoja on alkuvuonna yhdeksän asuintonttia ja yksi yritystontti. Vaikean markkinatilanteen vuoksi on maan myyntituloja kertynyt tähän mennessä yhteensä noin 0,8 miljoonaa euroa.

Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän, kaikkien tonttikauppaneuvotteluidenkin onnistuessa, 6,5 miljoonaan euroa talousarviota pienemmiksi. Sopimustuloutuksien odotetaan toteutuvan budjetoidusti. Useita tonttineuvotteluja on käynnissä edelleen.

Kunnan palveluverkon uudistuminen jatkui, Rykmentinpuiston koulu ja päiväkotit ovat valmistuneet ja toiminta on käynnistynyt elokuussa.

Kunnan talouden kannalta, työttömyyden kasvu ja kuntien vastuun laajeneminen työttömyysturvasta on suhdannetilanteessa realisoitunut. Tuusula on maksanut työttömyysturvan vastuun laajentumisesta tammi-elokuussa 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Veropohjan ja tulorahoituksen vahvistumisen näkökulmasta, veropohja ei ole kehittynyt suotuisasti vuonna 2025. Verokertymien taso on tammi-syyskuussa noin 0,6 miljoonaa euroa edellisvuotta alempi (kunnallisvero - 0,43 miljoonaa euroa, yhteisvero -0,78 miljoonaa euroa, kiinteistövero +0,56 miljoonaa euroa). Kuntaliiton viimeisimmän veroennusteen mukaan kunnan verotulot jäävät 5 miljoonaa euroa talousarvion tasosta 113,8 miljoonaa euroa, ollen 108,8 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Kuntaemo - toimialueet

Kuntaemon, toimialueiden ennusteeseen sisältyvät sisäiset erät. Valtuustoon nähden talousarvion toimialoja sitova taso on toimintakate. Ennusteiden mukaan kuntaemon toimintakate on ylittymässä 6,4 miljoonaa euroa muutetun talousarvion.

Taulukko 1

Toimintakate toimialueittain (1000 eur)	TA 2025	MTA 2025	Ennuste 2025	Lisämäärä- rahan tarve
Kunnanjohto	-4288	-4288	-4288	
Yhteiset palvelut	-15339	-8285	-8285	
Sivistys	-109105	-109911	-111476	-1565
Kasvu ja ympäristö	-4296	-11390	-9574	1565
Tuloslaskelmaosa	12155	12155	5525	6600

Vesihuoltoliikelaitos

Vesihuoltoliikelaitoksen tilikauden ylijäämäennuste on talousarviota 0,2 miljoonaa euroa parempi ollen 0,6 miljoonaa euroa.

Taulukko 2

Vesihuoltoliikelaitos (1000 eur)	TA 2025	MTA 2025	Ennuste
Toimintatuotot	8754	8754	8754
Toimintakulut	-5537	-5537	-5508
Valmistus omaan käyttöön	100	100	100
Toimintakate	3317	3317	3346
Tilikauden ylijäämä	450	450	660

Kunnan tilinpäätösennuste

Kunnan tilinpäätösennuste sisältää kuntaemon (toimialueet) ja vesihuoltoliikelaitoksen. Talousarvio ja tilinpäätösennuste sisältää sisäiset erät.

Syyskuu tuloslaskelma 092025, liite 2

Kunnan tilinpäätöksen toimintakate-ennuste on -6,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi. Valtionosuudet toteutuvat 0,6 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Vuosikate on noin 10,5 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi.

Tilikauden tulos on ennusteen mukaan -11,1 miljoonaa euroa ja alijäämä -11,0 miljoonaa euroa. Kuntaemon osuus alijäämästä on -11,7 miljoonaa euroa ja vesihuoltoliikelaitoksen + 0.6 miljoonaa euroa.

Investointien nettomenojen ennakoidaan ylittävän muutetun talousarvion 7,4 miljoonaa euroa. Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän 7,8 miljoonaa euroa talousarviota pienemmäksi.

Kunnan muutetun talousarvion lainamäärä on 299,6 miljoonaa euroa. Lainamäärän arvioidaan olevan vuoden lopussa 309,0 miljoonaa euroa.

Toimialueet käsittelevät neljännesvuosikatsauksensa viikolla 44 lautakunnissa. Kunnanhallitus täydentää ehdotustaan valtuustolle kokouksessaan 3.11.2025 lautakuntien neljännesvuosikatsausten osalta.

Hallintosäännön 46 §:n 2. mom. mukaan kunnanhallitus ja johtokunta raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää merkitä neljännesvuosikatsauksen tiedoksi.

Päätös